

Мавод барои дафтари вохӯрии «Ҳаёт ва хизмат»

1-7 НОЯБР

ГАНҖХОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАЬ 18, 19
«Яхува заминро байни
қабилаҳои Исройл тақсим кард»

it «Ҳадду канор»

Дар вақти тақсим кардани Замини ваъдашуда ду чизро ба назар гирифтанд: натиҷаи қуръапартой ва шумораи одамон дар ҳар қабила. Ҳангоми қуръапартой дар кадом тараф, шимол ё ҷануб, шарқ ё ғарб, кӯҳистон ё соҳили баҳр, ҷой гирифтани ҳар қабила муайян карда мешуд. Натиҷаи қуръапартой аз тарафи Яхува буд, барои ҳамин қабилаҳо ба ҳамдигар ҳасад на-мебурданд ва баҳс намекардан (Пнм 16:33). Ба воситаи ин Худо ҳамчунин вазъиятро чунон роҳнамоӣ мекард, ки ҳар қабила мувофиқи пешгӯйии Яъқуб, ки пеш аз маргаш гуфта буд ва он дар 1 Мӯсо 49:1–33 навишта шудааст, ҷойгир шавад.

it «Мерос»

Мулкҳои меросӣ. Яхува ба исроилиён мерос дода ҳадду ҳудуди заминро ба Мӯсо фахмонд (4Мс 34:1–12; Юш 1:4). Ба писарони Ҷод, писарони Реубен ва нисфи қабилаи Менашше заминро Мӯсо тақсим кард (4Мс 32:33; Юш 14:3). Ба қабилаҳои боқимонда бошад, замин ба воситаи қуръапартой тақсим карда шуд, ки онро Юшаи писари Нун ва Эльзор партофтанд (Юш 14:1, 2). Мувофиқи пешгӯйии Яъқуб, ки дар 1 Мӯсо 49:5, 7 навишта шудааст, ба Шимъӯну Левӣ замини алоҳида ба мерос дода нашуд. Ба мулки Шимъӯн замине (бо шаҳрҳои гирду атрофи он) доҳил мешуд, ки андаруни замини меросии Яхудо буд (Юш 19:1–9), барои қабилаи Левӣ бошад, 48 шаҳр ҷудо карда шуд, ки дар тамоми Исройл пароканда буд. Азбаски левизодагон ба хизмати маҳсус дар хаймаи ҷомеъ таъйин шуда буданд, Яхува мероси онҳо ҳисоб меёфт. Барои хизмати худ онҳо чун мерос даҳяк

мегирифтанд (4Мс 18:20, 21; 35:6, 7). Ба оилаҳо дар минтақаи қабилаашон замин дода мешуд. Бо зиёд шудани шумораи оилаҳо ва меросхӯрон заминро ба қисмҳои хурдтару хурдтар тақсим мекарданд.

it «Ҳадду канор»

Вақте баъд аз қуръапартой ҷойи зистӣ ҳар қабила муайян карда шуд, дар бораи масоҳати замини қабилаҳо қарор баровардан лозим буд. Ин корро аз рӯи шумораи одамони ҳар қабила мекарданд. Дар 4 Мӯсо 33:54 гуфта шудааст: «Заминро аз рӯи қуръа миёни хонаводаҳои худ тақсим кунед. Ба онҳое, ки сершуморанд, мулку меросашонро зиёд гардонед ва ба онҳое, ки камшуморанд, мулку меросашонро кам кунед. Маконе ки мувофиқи қуръа ба касе барояд, аз они вай мешавад». Ҷойи бо қуръа муайян шударо иваз карда намешуд, лекин масоҳати замини мерос гирифтаро дигар кардан мумкин буд. Масалан, азбаски ҳиссаи Яхудо барои ин қабила аз ҳад қалон шуд, қисми замини онро ба қабилаи Шимъӯн доданд (Юш 19:9).

Чустуҷӯи ганҷҳои Калом

it «Ҳадду канор»

Ҳангоми тақсим кардани заминҳое, ки дар тарафи ғарбии Урдун ҷойгир буд, қуръа аввал барои Яхудо (Юш 15:1–63), Юсуф (Эфроим) (Юш 16:1–10), ва нисфи қабилаи Менашше, ки дар тарафи ғарбии Урдун маскан гирифта буданд (Юш 17:1–13), партофта шуд ва сарҳаду шаҳрҳое, ки ба онҳо тааллук дорад, номбар карда шуд. Сипас тақсими замин аз афташ боз дошта шуд, ҷунки ҷуноне ки қайд мешавад, ҳаймагоҳи Исройл аз Ҷилҷол ба Шилӯ кӯҷид (Юш 14:6; 18:1). Аз байн ҷӣ қадар вақт гузашт номаълум аст, лекин дар натиҷа Юш ҳафт қабилаи боқимондаро сарзаниш кард, ки замини боқимондаро то ҳол забт накарданд (Юш 18:2, 3). Дар бораи ин рафтори ҳафт қабила ақидаҳои гуногун вучуд дорад. Баъзеҳо

мегүянд, ки онҳо дарҳол забт намудани минтақаи боқимондоро мухим намешумориданд, зеро ҳангоми забт намудани дигар заминҳо бисёр дороиро ба даст оварда буданд ва аз таҳди ди ҳамлаи канъониён натарсида орому осуда зиндагӣ мекарданд. Эҳтимол онҳо намехостанд, ки бо зиддияти пурзӯри ҳалқҳои душман, ки ба ҳашм омада буданд, рӯ ба рӯ шаванд (Юш 13:1–7). Ғайр аз ин, онҳо шояд ин қисми Замини ваъдашударо мисли дигар заминҳое, ки ба онҳо чудо карданд, нағз намедонистанд.

8–14 НОЯБР

ГАНЧҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ЮШАЬ 20–22 «Чӣ тавр нофаҳмӣ бартараф карда шуд?»

w18 15.8 саҳ. 5, 6, сарҳ. 10

Оё шумо ба ҳама чиз бовар мекунед?

¹⁰ Биёед дида бароем, ки дар рӯзҳои Еҳушаъ бо исроилиёне, ки дар тарафи ғарбии дарёи Ӯрдун зиндагӣ мекарданд, чӣ рӯй дод (Еҳ. 22:9–34). Ба онҳо ҳабар расид, ки исроилиёне, ки дар тарафи шарқии Ӯрдун мебошанд, (сибити Реубен, сибити Ҷод ва нисфи сибити Менашше) дар назди Ӯрдун қурбонгоҳи калони боҳашамат сохтаанд. Дар асоси ин маълумоти нопурра исроилиёне, ки дар тарафи ғарб зиндагӣ мекарданд, хулоса карданд, ки бародарони онҳо муқобили Яхува баромадаанд. Барои ҳамин, онҳо ҷамъ шуда, бо исроилиёне, ки дар тарафи шарқ буданд, ҷанг карданӣ шуданд. (**Еҳушаъ 22:9–12-ро хонед.**) Лекин ҳайрият, ки пеш аз ҳамла кардан, онҳо якчанд мардони боваринокро чун намояндаи худ фиристоданд, то ҳақиқати ҳолро аниқ қунанд. Онҳо чиро фаҳмиданд? Исроилиёни сибити Реубен, сибити Ҷод ва нисфи сибити Менашше дар ҳақиқат қурбонгоҳ сохта буданд, лекин он на барои қурбонӣ, балки барои ёдгорӣ буд. Ин қурбонгоҳ барои он сохта шуда буд, то ба насли оянда хотиррасон кунад, ки онҳо низ хизматгорони содики Яхува мебошанд. Исроилиён хеле ҳурсанд буданд, ки вақт ҷудо карда аввал ҳама гапу корро фаҳмиданд. Чунки дар асоси

маълумоти нопурра ҷанги бародаркушӣ рӯй доданаш мумкин буд.

w08 15.11 саҳ. 18, сарҳ. 5

«Биёед аз пайи корҳое бошем, ки сулҳу осоиштагӣ меоранд»

Баъзе исроилиён фикр карданд, ки ин гуноҳи маҳз аст ва агар ба осиён ногаҳонӣ ҳамла қунанд, зарар камтар мешавад. Аммо қабилаҳое, ки дар тарафи ғарбии Ӯрдун зиндагӣ мекарданд, саросема нашуда ба назди онҳо якчанд мардонро фиристоданд, то ки аз асли ҳол боҳабар шаванд. Ин мардон аз онҳо пурсиданд, ки «чаро шумо дар ҳаққи Ҳудои Исроил ҳиёнат кардед? Барои чӣ бар зидди Яхува баромадед?» Дар асл, қабилаҳое, ки ин қурбонгоҳро соҳтанд, аз Ҳудо рӯй нагардонда буданд. Лекин чӣ тавр онҳо ба ин айбдоркунӣ ҷавоб медиҳанд? Оё дар ҷавоб онҳоро айбдор менамоянд ё умуман бо онҳо ғап задан намехоҳанд? Он қабилаҳо бо мулоимӣ ва оромона ҷавоб дода аниқу равшан фаҳмонданд, ки дар асл ҳоҳиши ибодат кардани Яхува онҳоро ба соҳтани қурбонгоҳ водор кард. Ҳамин тавр онҳо бо Ҳудо муносибати ҳубро нигоҳ дошта пеши роҳи ҳунрезизро гирифтанд. Суҳбати оромона масъаларо ҳал карда осоиштагиро барқарор намуд (Юшаъ 22:13–34).

Чустуҷӯйи ганҷҳои Калом

it «Канъон»

Ҳарчанд баъди забт кардани замин бисёр канъониён зинда монданд ва ба исроилиён итоат кардан намехостанд, гуфтан мумкин буд, ки «Яхува ба исроилиён тамоми заминеро, ки ба бобоёнашон ваъда дода буд, дод, ба онҳо аз ҳама тараф оромӣ бахшид» ва «ҳеҷ як сухан аз ҳама ваъдаҳои Яхува, ки ба хонадони Исроил дода буд, барбод нарафт – ҳамаашон як ба як иҷро шуданд» (Юш 21:43–45). Ҳама ҳалқҳои душман, ки дар ҳамсоягии исроилиён зиндагӣ мекарданд, аз онҳо метарсиданд ва барояшон ҳатари ҷиддӣ ҳисоб намеёфтанд. Ҳудо қаблан гуфта буд, ки канъониёнро оҳиста-оҳиста ба-

дар меронад, то ки замин беодам нашавад ва ҳайвонҳои ваҳшӣ дар он зиёд нагарданد (2Мс 23:29, 30; 5Мс 7:22). Рост аст, ки аслиҳаи ҷанғии канъониён, аз ҷумла аробаҳои тегдор, аз аслиҳаи ҷанғии истроилиён беҳтар буд. Лекин ба баъзе шаҳракҳоро забт карда натавонистани истроилиён Яхуваро айбдор намуда гуфтан, ки ў ваъдаашро ичро карда натавонист, нодуруст мебошад (Юш 17:16–18; Дв 4:13). Баръакс, чи хеле ки аз Навиштаҳо маълум аст, истроилиён аз сабаби бевафоии ҳуд баъзан бар душман ғолиб намеомаданд (4Мс 14:44, 45; Юш 7:1–12).

15–21 НОЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ҲУДО | ЮШАЪ 23, 24 «Насиҳати оҳирини Юшаъ»

it «Аҳд»

Вақте истроилиён ба Замини ваъдашуда, ба Қанъон даромаданд, вазъият тамоман дигар шуд. Ҳудованд ваъдаи ба аҷдодони истроилиён додаашро ичро намуда, ба онҳо пурра ҳуқуқи соҳиб шудани он заминро дод. Барои ҳамин истроилиён ба он замин чун мусофири надаромаданд ва Яхува ба онҳо амр дод, ки бо ҳалқҳои бегонае, ки дар он замин зиндагӣ мекарданд, аҳд набанданд (2Мс 23:31–33; 34:11–16). Истроилиён бояд ба қонун ва амри Ҳудо гӯш медоданд, на ба ҳалқҳое, ки аз он ҷо пеш кардан лозим буд (3Мс 18:3, 4; 20:22–24). Ғайр аз ин, Ҳудо онҳоро огоҳ кард, ки бо ин ҳалқҳо қудо нашаванд. Вагарна ба онҳо лозим меомад, ки на танҳо бо занони ғайрияҳудӣ муносибати наздик дошта бошанд, балки бо хешу табори онҳо низ рафту омад карда дар урғу одатҳояшон иштирок намоянд. Ин барои онҳо дом шуда метавонист, ки дар натиҷааш онҳо аз Яхува рӯй мегардонданд (5Мс 7:2–4; 2Мс 34:16; Юш 23:12, 13).

w07 1.11 саҳ. 26, сарҳ. 19, 20

Суханони Яхува ҳатман ичро мешаванд

¹⁹ Аз таҷрибаи ҳуд мо бо дилпурӣ ҷунин гуфта метавонем: «Ҳеч як сухан аз ҳама ваъдаҳои

Ҳудоятон Яхува, ки ба шумо додааст, барбод нарафтааст. Ҳамаашон дар ҳаққи шумо як ба як ичро шудаанд. Ҳеч яке аз онҳо барбод нарафтааст» (Юшаъ 23:14). Яхува хизматгорони ҳудро начот медиҳад, ҳимоя менамояд ва дар бораашон ғамхорӣ мекунад. Оё шумо ягон ваъдаи Ҳудоро номбар карда метавонед, ки дар вақти муқаррар кардаи ў ичро нашуд? Ин ғайриимкон аст! Дар ҳақиқат, барои ба Қаломи Ҳудо бовар кардан, мо бисёр сабабҳо дорем.

²⁰ Моро чӣ гуна оянда интизор аст? Яхува ваъда медиҳад, ки бисёре аз мо дар рӯйи замин, ки ба биҳишти зебо табдил меёбад, зиндагӣ ҳоҳем кард. Баъзе хизматгорони Яхува дар осмон ҳамроҳи Масеҳ ҳукмронӣ мекунанд. Новобаста ба умеди ҳуд, мо мисли Юшаъ сабабҳои бисёр дорем, ки ба Яхува содиқ монем. Наздик аст, он рӯзе ки ҳама умеду орзӯҳои мо амалий мегарданд. Он вақт ба қафо назар карда мо ваъдаҳои Яхуваро ба ёд меорем ва мегӯем: «Ҳамаашон як ба як ичро шуданд».

ЧУСТУҶӮЙИ ГАНҶҲОИ КАЛОМ

w04 1.12 саҳ. 12, сарҳ. 1

Фикрҳои манфиатбахш аз китоби Юшаъ

24:2 — Оё падари Иброҳим, Тораҳ, бутпараст буд? Дар аввал Тораҳ хизматгари Яхува набуд. Аз афташ, ў ҳудои моҳ, Сиро, ки дар Үр машҳур буд, парастиш мекард. Мувоғики маълумотномаи яҳудиён, Тораҳ, эҳтимол ҳудаш бут месоҳт. Аммо вақте, ки Иброҳим бо амри Ҳудо аз Үр баромада ба Ҳоррон равона шуд, Тораҳ ҳамроҳи ў рафт (1 Мӯсо 11:31).

22–28 НОЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ҲУДО | ДОВАРОН 1–3 «Марде, ки далерӣ ва зирақӣ нишон дод»

w04 15.3 саҳ. 31, сарҳ. 3

Эҳуд ситамгаронро нест мекунад

Нақшай Эҳуд на барои он муваффақ гашт, ки ў қобилиятаҳои маҳсус дошт ё ин ки душман

камқувват буд. Ичро шудани нияти Худо аз омилҳои инсон вобаста нест. Сабаби асосии ғалабаи Эҳуд дар он буд, ки ў халқро озод карда мувофиқи нияти Худо амал намуд ва Яхува ўро дастгирӣ кард. Эҳудро Худо таъйин карда буд. «Ҳар дафъае ки Яхува барои онҳо [халқаш] доваронро таъйин мекард, Яхува бо довар буд» (Доварон 2:18; 3:15).

w04 15.3 саҳ. 30, сарҳ. 1-3

Эҳуд ситамгаронро нест мекунад

Пеш аз ҳама Эҳуд барои худ шамшер соҳт. Ин шамшери дудама буда он қадар дароз набуд. Онро бемалол дар таги либос бачо карда мешуд. Эҳуд мефаҳмид, дар дарбори подшоҳ ўро кофтуков карда метавонистанд. Одатан шамшерро дар тарафи чап меовехтанд, то ки бо дasti рост гирифтанаш осон бошад. Аммо аз-баски Эҳуд чапдаст буд, шамшерро «бар рони рости худ овехт», ки посбонони подшоҳ он тарафро аз афташ намекофтанд. Ҳамин хел бе ягон монеа Эҳуд «хироҷро ба Эҷлӯн, подшоҳи Мӯоб, тақдим кард» (Доварон 3:16, 17).

Дар Китоби Муқаддас оиди он ки аз омадани Эҳуд дар дарбори Эҷлӯн чӣ рӯй дод, муфассал гуфта нашудааст. Дар он фақат чунин қайд карда шудааст: «Пас аз он ки Эҳуд хироҷро пешкаш намуд, хироҷбардоронро, ки ҳамроҳаш буданд, гусел кард» (Доварон 3:18). Эҳуд хироҷро дод ва хироҷбардорони ҳамроҳаш бударо аз дарбори Эҷлӯн ба масофаи бехатар гусел карда ба дарбор баргашт. Чаро ўайнан чунин рафтор кард? Ўин одамонро барои чӣ ҳамроҳаш гирифта буд? Барои ҳимоя? Барои ичро намудани ягон одат? Ё онҳо фақат барои бардоштани хироҷ ба ў лозим буданду ҳалос? Оё ў меҳост, ки пеш аз амали гардонидани нақшааш онҳо дар бехатарӣ бошанд? Эҳуд чӣ нияте ки надошта бошад, ба дарбори Эҷлӯн танҳо баргашт.

«Ҳамин ки онҳо то бутҳои Ҷилҷол расиданд, ў [Эҳуд] назди шоҳ баргашту гуфт: “Эй подшоҳ, ба ту ҳабари маҳфие дорам”». Чӣ тавр ў бо-

ри дигар ба назди подшоҳ даромада тавонист? Дар ин бора дар Китоби Муқаддас чизе гуфта нашудааст. Наход посбонон ҳеч ҷизро пай набурданд? Шояд онҳо фикр карданд, ки дар танҳоин истроилий ба подшоҳ зарар расонида наметавонад. Ё шояд танҳо баргаштани Эҳуд чунин вонамуд соҳт, ки ў ҳамқабилагони худро фурӯхтан меҳоҳад. Чизе набошад, Эҳуд меҳост, ки бо шоҳ танҳо монад ва ў ба ин мақсадаш расид (Доварон 3:19).

Чустуҷӯйи ғанҷҳои Калом

w05 15.1 саҳ. 24, сарҳ. 7

Фикрҳои манфиатбахш аз китоби Доварон

2:10-12 — Мо бояд речай хониши Китоби Муқаддас дошта бошем, то ки ягон кори Яхуваро фаромӯш накунем (Забур 103:2). Волидон бояд ҳақиқатҳои Каломи Худоро дар дили фарзандонашон ҷо қунанд (5 Мӯсо 6:6-9).

29 НОЯБР – 5 ДЕКАБР

ГАНҖҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ДОВАРОН 4, 5 «Яхува ба воситаи ду зан ҳалқашро озод мекунад»

w17.04 саҳ. 29, сарҳ. 6

Бигзор фидокории шумо Яхуваро ҷалол диҳад!

⁶ Подшоҳи Кањон, Ёбин, истроилиёнро тӯли 20 сол «саҳт ба танг овард». Барои ҳамин онҳо пинҳон мешуданд ва аз тарс аз ҷойҳои худ намебаромаданд. Онҳо худро муҳофизат карда наметавонистанд ва ба ҷанг тайёр набуданд, чунки аслиҳаи хуби ҷангӣ надоштанд. Душман бошад, 900 арабаи оҳанини ҷангӣ дошт (Дов. 4:1-3, 13; 5:6-8).

w14 15.8 саҳ. 8, сарҳ. 12

Нақши занҳо дар ичрошавии нияти Яхува

¹² Дар рӯзҳои доварон, яке аз занҳои ба Яхува писанд, Дебӯрои набия буд. Ў барои аз зулми кањониён озод кардани Истроил довар Бороқ-

ро ташвиқ кард ва худаш низ ба ў дар ин кор ёрдам дод. Лекин Дебўро пешгўй кард, ки ҷалол барои ғалаба бар канъониён аз они Бороқ наҳоҳад буд. Ў гуфт, ки Худо роҳбари лашкари канъониён, Сисроро «ба дasti зане ҳоҳад супурд». Ва вақте ки зани ғайрияҳудӣ Ёил ўро кушт, ин пешгўй ичро шуд (Дов. 4:4-9, 17-22).

w12 15.2 сах. 12, сарх. 9

«Қавӣ ва далер бош»

⁹ Баъд аз марги Ехушаъ, тақрибан соли 1450 то эраи мо дар Истроил доварон роҳбарӣ мекарданд. Дар он замон подшоҳи Кањон, Ёбин, ҳалқи истроилро дар давоми 20 сол ба танг меовард ва Дебўро, ки дар он замон набия буд, Бороқро барои амал кардан барангехт. Бороқ дар кӯҳи Тобўр 10 000 мардонро ҷамъ намуд ва барои бо лашкарони Ёбин ҷанг кардан тайёр буд. Сарлашкари Ёбин, Сисро бошад, ба водие, ки дар он наҳри Қишӯн қарор дошт, бо лашкар ва 900 аробаҳои ҷангиаш даромад. Вақте ки истроилиён ба водии ҳамвор даромаданд, Худо оби дарёро селоб гардонда водиро ба ботлоқ табдил дод ва аробаҳои канъониён аз ҳаракат кардан монданд. Мардони Бороқ ғалаба ба даст оварданд ва «тамоми ўрдуи Сисро ба дами шамшер фурӯ ғалтиданд». Сисро дар хаймаи Ёил пинҳон шудан меҳост, аммо Ёил ҳангоми хоб буданаш ўро кушт. Мувофиқи пешгўни Дебўро ҷалоли ғалаба аз они зан шуд ва ин зан Ёил буд. Аз сабаби он ки Дебўро, Бороқ ва Ёил далерона амал карданд, Истроил «чил сол ором ёфт» (Дов. 4:1-9, 14-22; 5:20, 21, 31). Бисёр мардон ва занони худотарс имон ва далерии ба ин монанд нишон доданд ва нишон дода истоданд.

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

w17.04 сах. 30, сарх. 9

Бигзор фидокории шумо Яхуваро ҷалол диҳад!

⁹ Бобҳои 4 ва 5-и Доварон бояд якҷоя омӯхта шаванд, чунки ҳар як боб маълумотҳое дорад,

ки дар дигараши нест. Масалан, дар Доварон 5:20, 21 гуфта шудааст: «Аз осмон ҷанг карданд,— ситорагон аз мадори худ бо Сисро ҷанг карданд. Наҳри Қишӯн онҳоро ғарқ кард». Оё ин ҷо кӯмаки фариштагон дар назар дошта шудааст ё ягон хел метеоритборон? Дар ин бора аниқ гуфта нашудааст. Лекин фаҳмост, ки ин кори Худо буд, зоро дар вақту ҷойи даркорӣ борони саҳт борида 900 аробаи ҷангии душманро бекор кард. Дар Доварон 4:14, 15 се бор қайд шудааст, ки ин ғалаба аз тарафи Яхува буд. Ҳеч вақт ин кор аз дasti он 10 000 ихтиёриён намеомад.

6-12 ДЕКАБР

ГАНҖҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ДОВАРОН 6, 7

«Бирав ва бо зўру қуввате, ки дорӣ, Истроилро... начот дех»

w14 15.2 сах. 22, сарх. 8

Яхува Дӯсти беҳтарини мост

⁸ Ҷидъӯн ба таачҷуб афтод, ки чӣ тавр ў «Истроилро аз дasti Мидён начот» дода метавонад. Ва ў ҷавоби аниқу равшан гирифт. Яхува гуфт: «Ман бо ту ҳоҳам буд, ва ту Мидёнро мисли як қасе шикаст ҳоҳӣ дод» (Дов. 6:11-16). Ҷидъӯн мулоҳиза меронд, ки ин чӣ тавр ичро мегардад, барои ҳамин аломате пурсид. Аҳамият диҳед, ки Ҷидъӯн заррае шубҳа надошт, ки оё Яхува Шахсияти воқеӣ аст ё не.

w08 15.10 сах. 6, сарх. 13

Яхува ба дуои самимӣ ҷавоб медиҳад

¹³ Тақрибан 15 километр дурттар аз водии Майдидӯ теппай Мӯре ҷойгир шудааст. Дар замони Ҷидъӯни довар он ҷо лашкарҳои муттаҳиди Мидён, Амолек ва тамоми аҳли машриқ барои ҷанг бо истроилиён ҷамъ омада буданд (Дов. 7:1, 12). Лашкари камшумори Ҷидъӯн, ки фақат аз 300 мард иборат буд, бо кӯмаки Яхува лашкари сершумори душманро мағлуб кард. Чӣ гуна? Мувофиқи ҳидояти Худо амал намуда, истроилиён шабона ўрдugoҳи душманро иҳота карданд.

Дар даст онҳо күзахое доштанд, ки дар дарунашон машъалҳои фурӯзон пинҳон буданд. Бо ишораи Ҷидъүн сарбозон күзахоро шикастанд ва машъалҳо дар торикий ногаҳон фурӯзон гаштанд. Ҳамзамон исроилиён шохҳоро навохта, фарёд заданд: «Шамшер барои Ҳудованд ва барои Ҷидъүн!». Аз ин душманон ба воҳима афтода, ба күштани яқдигар сар карданд, vale онҳое, ки зинда монданд, ба он сӯи дарёй Ӯрдун гурехтанд. Ҳамон вақт, барои таъқиб кардани душманон ба сарбозони Ҷидъүн исроилиёни бисёре ҳамроҳ гаштанд. Ҳамагӣ 120 000 сарбози душман күшта шуд (Дов. 7:19–25; 8:10).

Ҷустуҷӯйи ганҷҳои Калом

w05 15.1 саҳ. 26, сарҳ. 6

Фикрҳои манфиатбахш аз китоби Доварон

6:25–27 — Ҷидъүн дар он дурандешӣ зоҳир намуд, ки душманони худро беҳуда ба ҳашм наовард. Ҳангоми расонидани хушхабар мо бояд эҳтиёт шавем, ки бо тарзи гапзаниамон ба ҳиссиёти одамон нарасем.

13–19 ДЕКАБР

ГАНҖҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ДОВАРОН 8, 9

«Фурӯтани беҳ аз мағрурӣ»

w21.07 саҳ. 16, 17, сарҳ. 10, 11

Аз рақобат гурезед ва сулҳро нигоҳ доред

¹⁰ Биёed воқеаero, ки бо Ҷидъүн, ки аз қабилаи Менашше буд ва мардони қабилаи Эфроимро дида бароем. Бо ёрдами Яхува Ҷидъўну 300 ҷанговараш ғалабаи бузургеро ба даст оварданд, ки аз он фаҳр карда метавонистанд. Ба ҷойи он ки мардони Эфроим Ҷидъўнро бо ҳурсандӣ пешвоз гирифта ўро таъриф кунанд, онҳо ба ҳашм омада бо ў баҳсу талош карданд. Чунки Ҷидъүн онҳоро аз аввал ба ҷанги зидди душманони Худо даъват накард. Онҳо асосан дар бораи обрӯйи қабилаашон фикр карданд. Ин мардон фаромӯш карданд, ки Ҷидъүн ғалаба ба даст оварда, номи Яхуваро ҷалол дод ва ҳалқи ўро ҳимоя кард (Дов. 8:1).

¹¹ Ҷидъүн фурӯтанона ба мардони Эфроим чунин гуфт: «Кори карда ман дар пеши корнамоии шумо чист?» Баъд ў хотиррасон кард, ки он мардон бо ёрдами Яхува чӣ кори бузургро ба анҷом расонданд. Баъди ин суханон он мардон «ором шуданд» (Дов. 8:2, 3). Ҷидъүн барои дар байни ҳалқи Ҳудо нигоҳ доштани сулҳу осоиштагӣ бо омодагӣ сар ҳам кард.

w17.01 саҳ. 20, сарҳ. 15

Чаро ҳоксорӣ муҳим аст?

¹⁵ Ҷидъүн дар ҳоксорӣ намунаи хуб аст. Вақте фариштаи Яхува ба ў нозил шуд, вай ҳоксорона гуфт, ки «хонаводай ман дар сибти Менашше аз ҳама бенавотар аст, ва ман дар хонаи падарам аз ҳама ҷавонтарам» (Дов. 6:15). Вале Ҷидъүн ба Яхува такя карда супоришро қабул кард. Баъд аз гирифтани супориш вай пурра мефаҳмид, ки Яхува аз ў чӣ интизор аст ва дар дуо аз Ўроҳбарӣ пурсид (Дов. 6:36–40). Ҷидъүн марди бақувват ва нотарс бошад ҳам, хирадманду эҳтиёткор буд (Дов. 6:11, 27). Баъдтар вақте ки одамон ўро подшоҳ карданӣ шудан ў наҳост, ки подшоҳ шавад. Ва баъд аз иҷрои супориши Яхува ба хонааш баргашт (Дов. 8:22, 23, 29).

w08 15.2 саҳ. 9, сарҳ. 9

Бо роҳҳои Яхува равона шавед

⁹ Барои дӯсти Ҳудо шудан, «ҳоксор» будан лозим аст (1 Пет. 3:8; Заб. 138:6). Дар бораи муҳим будани ҳоксорӣ дар боби 9-уми китоби Доварон навишта шудааст. Ютом писари Ҷидъүн гуфт: «Рӯзе дарахтон рафтанд, то ки бар ҳуд подшоҳе таъйин кунанд». Ў дарахти зайдун, дарахти анҷир ва токи ангурро қайд кард. Онҳо одамони сазовореро тасвир мекарданд, ки аз болои бародарони ҳуд, исроилиён, ҳукм рондан намехостанд. Лекин хорбутта, ки фақат барои ҳезум лозим буд, ҳукмронии подшоҳи ҳавобаланд Абималикро тасвир мекард, ки қотили бераҳм буда ҳамаро зери назораташ даровардан меҳост. Ў се сол ҳудро мири Исроили гирифт ва бо марги нобаҳангом дучор шуд (Дов. 9:8–15, 22, 50–54). Ҳоксор будан, дар ҳақиқат беҳтар аст!

Чустучүйи ганчхой Калом

it «Пешбанд I»

Харчанд Ҙидъүн пешбандро барои он соҳт, ки ғалабаи бар истроилиён додай Яхува пойдор монад ва номи Худо ҷалол ёбад, он «барои Ҙидъүн ва хонадонаш доме шуд», чунки «тамоми Истроил хиёнаткорона пешбандро дар он ҷо парастиш намуд» (Дв 8:27). Аммо дар Китоби Муқаддас гуфта нашудааст, ки Ҙидъүн худаш онро парастиш мекард. Баръакс, Павлуси расул Ҙидъүнро дар қатори қасоне номбар кард, ки «абри бузурги» шоҳидони Яхуваро ташкил медоданду то замони Масех зиндагӣ мекарданд (Ибр 11:32; 12:1).

20–26 ДЕКАБР

ГАНЧХОИ КАЛОМИ ХУДО | ДОВАРОН 10–12

«Ифтоҳ – марди худотарс»

w16.04 саҳ. 7, сарҳ. 9

Бо имон амал кунед ва ба Худо писанд оед

⁹ Шояд ба Йифтоҳ намунаи Юсуф кӯмак карда буд. Юсуф нигоҳ накарда ба он ки бародаронаш «аз ў нафрат» доштанд, онҳоро бахшид (Ҳас. 37:4; 45:4, 5). Мулоҳиза оиди ин ба Йифтоҳ кӯмак кард, ки тарзе рафтор кунад, ки ба Яхува маъқул бошад. Ҳарчанд бародаронаш ўро ранҷонида буданд, Йифтоҳ аз хизмати Яхува ва ҳалқи Ў даст накашид (Дов. 11:9). Ў хафагиро як тараф гузошта, барои ҳалқаш ва номи Яхува ҷангид. Он ки Йифтоҳ ба Яхува имон зоҳир кард, ҳам ба худаш ва ҳам ба дигарон фоида овард (Ибр. 11:32, 33).

it «Ифтоҳ»

Ифтоҳ марде буд, ки ба гапаш меистод ва зуд амал мекард. Ў худро ҳамчун роҳбари бочуръат ва қавиирова нишон дод. Ифтоҳ ба назди подшоҳи аммўниён хабаррасононро фиристода ўро ба ҳамла овардан ба замини Истроил айбордor намуд. Подшоҳ ҷавоб дода гуфт, ки Истроил баъзе заминҳои ўро аз худ кардааст

(Дв 11:12, 13). Дар ин маврид Ифтоҳ нишон дод, ки ў одами дағалу бефаҳм нест, ки фақат ҷанг карда метавонаду ҳалос, балки шахсест, ки таъриҳро, хусусан таърихи муносибати Худоро бо ҳалқаш нағз медонад. Ў далелҳои аммўниёнро рад карда дикқаташонро ба мавридиҳои зерин равона кард: 1) Истроил ба Аммўн, Мӯоб ва Адӯм ҳамла накарда буд (Дв 11:14–18; 5Мс 2:9, 19, 37; 2Вқ 20:10, 11); 2) вақте ки истроилиён заминҳоро забт мекарданд, Аммўн соҳиби он минтақаи баҳснок набуд, чунки он ба яке аз ҳалқҳои канъониён, яъне амӯриён, даҳл дошт ва Худо подшоҳи амӯриён, Сиҳӯн, ва заминҳои ўро ба истроилиён дода буд; 3) Аммўн ба ин заминҳо 300 сол аҳамият намедод, вале барои чӣ акнун онҳоро гирифтаний аст? (Дв 11:19–27).

it «Ифтоҳ»

Ифтоҳ ҷони гапро кушода нишон дод, ки дар ин масъала решай асосӣ ибодат кардани Худо мебошад. Ў гуфт, ки азбаски ин заминҳоро Яхува ба истроилиён дод, онҳо ҳатто як ваҷабашро ба қасоне, ки худоёни дурӯро парастиш мекунанд, намедиҳанд. Ифтоҳ худои аммўниёнро Камуш номид. Баъзеҳо мегӯянд, ки ин хато аст. Аммо ҳарчанд худои аммўниён Милкӯм буду худои мӯобиён Камуш ин ҳалқҳои ҳамсоя худоёни бисёрро парастиш мекарданд. Ҳатто Сулаймон зери таъсири занонаш дар Истроил парастиш намудани Камушро ҷорӣ кард (Дв 11:24; 3Пш 11:1, 7, 8, 33; 4Пш 23:13). Ғайр аз ин, ба ақидаи баъзе олимон «Камуш» маънои «забткунанда, тобеъкунанда»-ро дошта метавонад. (Нигаред ба «Gesenius's Hebrew and Chaldee Lexicon», тарҷ. S. Tregelles, 1901, саҳ. 401.) Ифтоҳ эҳтимол номи ин худоро гирифт, зеро аммўниён гумон мекарданд, ки айнан бо кумаки «Камуш» онҳо заминҳои дигар ҳалқҳоро забт намуданд.

Чустучүйи ганчхой Калом

it «Ифтоҳ»

Йифтоҳ писари қонуний. Модари Ифтоҳ «фоҳиша» буд, лекин ин маънои онро надорад, ки

Ифтоҳ ҳаромзода ё писари ғайриқонунй буд. Модари ў пеш аз он ки яке аз занони Ҷильод шуд, фоҳишагӣ мекард, мисли Роҳоб, ки пеш аз зани Салмӯн шуданаш фоҳиша буд (Дв 11:1; Юш 2:1; Мт 1:5). Писари ҳалолӣ ё қонунӣ будани Ифтоҳ бо он тасдиқ карда мешавад, ки бародарони ҳамхунаш, ки аз зани якуми Ҷильод таваллуд шуда буданд, ўро аз хона пеш карданд, то ки Ифтоҳ соҳиби ҳиссаи меросии худ нагардад (Дв 11:2). Ғайр аз ин, баъдтар сокинони Ҷильод (ки аз афташ бародарони ҳамхуни Ифтоҳ дар байнашон обрӯйи баланд доштанд) ўро пешво интихоб намуданд (Дв 11:11). Иловава бар ин, Ифтоҳ дар хаймаи муқаддас ба Худо қурбонӣ овард (Дв 11:30, 31). Агар Ифтоҳ ҳаромзода ё писари ғайриқонунй мебуд, ҳамаи ин имконнозазир мешуд, зеро дар Қонун чунин гуфта шуда буд: «Ҳеч ҳаромзода наметавонад ба ҷамоати Яҳува доҳил шавад. Ҳатто то насли даҳум, фарзандони ин шахс наметавонанд ба ҷамоати Яҳува доҳил шаванд» (5Мс 23:2).

27 ДЕКАБР – 2 ЯНВАР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | ДОВАРОН 13, 14
«Волидон аз Монӯаҳ ва занаш ибрат гирифта метавонанд»

w13 15.8 саҳ. 31, сарҳ. 1

Волидон, фарзандонатонро аз айёми кӯдакӣ таълим дижед

Китоби Муқаддас дар бораи Монӯаҳ ном марде нақл мекунад, ки дар Исроили қадим, дар шаҳри Соръо, зиндагӣ мекард. Монӯаҳ ва занаш фарзанд надоштанд, лекин рӯзе фариштаи Худо ба зани Монӯаҳ ҳабар дод, ки ў писар таваллуд ҳоҳад кард (Дов. 13:2, 3). Аз шунидани ин ҳабари нек Монӯаҳ ва занаш бешубҳа хеле хурсанд буданд. Лекин онҳо ҳамчунин саҳт ба ташвиш афтоданд, ки чӣ тавр фарзандашонро хуб тарбия кунанд. Барои ҳамин Монӯаҳ ба Яҳува чунин дуо гуфт: «Лутфан, эй Худован! Бигзор он марди Худо, ки фиристодӣ, бори дигар назди мо омада, моро таълим дижад, ки бо

кӯдаке ки бояд таваллуд ёбад, чӣ гуна рафтор намоем» (Дов. 13:8). Монӯаҳ ва занаш ба писарашон, Шимшӯн, Қонуни Худоро таълим доданд ва кӯшишҳои онҳо албатта бенатиҷа намонд. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки рӯгулӯдси Яҳува ба Шимшӯн кӯмак мекард ва ў чун яке аз доварони Исроил хизмат карда, бисёр корҳои бузургро анҷом медод (Дов. 13:25; 14:5, 6; 15:14, 15).

w05 15.3 саҳ. 25, 26

Шимшӯн бо қуввати Яҳува бар душман ғолиб меояд

Шимшӯн ба воя мерасид ва «Яҳува ўро баркат медод» (Доварон 13:24). Рӯзе Шимшӯн ба назди падару модараш омада гуфт: «Ман дар Тимно дуҳтари фалиштиеро дидам ва меҳоҳам, ки ўро барои ман хостгорӣ кунед» (Доварон 14:2). Тасаввур кунед, ки то чӣ андоза волидони ў аз ин суханон дар ҳайрат монданд. Ба ҷойи он ки исроилиёнро аз дасти ситамгарон ҳалос кунад, писарашон меҳоҳад бо онҳо хешу табор шавад. Аз байни касоне, ки худоёни дурӯро паравтиш мекарданد, барои худ зан гирифтан, Қонуни Худоро вайрон мекард (2 Мӯсо 34:11–16). Барои ҳамин волидони Шимшӯн норозӣ шуда гуфтанд: «“Магар дар байни хешу табор ва ҳалқи худамон дуҳтаре ёфт нашуд ки, аз фалиштиёни бехатна зан гирифтани ҳастӣ?” Шимшӯн бошад, ба падараш гуфт: “Ўро барои ман бигир, чунки ман вайро маъқул кардам”» (Доварон 14:3).

Чустуҷӯйи ганҷҳои Калом

w05 15.3 саҳ. 26, сарҳ. 1

Шимшӯн бо қуввати Яҳува бар душман ғолиб меояд

Ба қадом маъно Шимшӯн дуҳтари фалиштиро «маъқул» кард? Ин ибора дар энсиклопедияи Макклінток ва Стронг чунин фахмонида шудааст: «Шимшӯн он дуҳтарро на аз сабаби хушрӯву дилписанд буданаш маъқул кард, балки барои он, ки ў дар иҷрои мақсади муайян шахси мувофиқ буд». Дар иҷрои қадом мақсад?

Дар Доварон14:4 гуфта шудааст, ки Шимшүн «фурсат мечуст, ки бар зидди фалиштиён... амал кунад». Айнан барои ичрои ин мақсад Шимшүн духтари фалиштиро интихоб кард. Вақте Шимшүн ба воя расид, «рӯҳи Яхува дар ўамал намудан гирифт» (Доварон 13:25). Аз ин рӯ, дар паси хоҳиши Шимшүн нисбати ба зани гирифтани духтари фалиштӣ, роҳнамоии рӯҳи муқаддасро дидан мумкин буд. Вақте Шимшүн дар Истроил доварӣ мекард, Яхува ўро бо рӯҳи муқаддасаш дастгирӣ менамуд. Оё Шимшүн нақшай кашидаашро амалӣ гардонд? Биёед аввал бинем, ки чӣ тавр Яхува ўро ба дастгирии худ боварӣ бахшид.